

A mi Urunk az idő Istene is

Adventtől adventig tart a keresztyének egyházi éve. A Krisztus-hívő ugyanis nem az „új év – újabb nekifutás” lelkesedésével indul el az új évben!

3. oldal

Kirepültek a gyerekek otthonról

A családok átmennek bizonyos „kötelező” változásokon. Ezek a változások még az egészséges család számára is terhet jelentenek.

4. oldal

Egyházkerületünk válasza

Aggodalomra ad okot, hogy európai egyházainknak egyáltalán nincs beleszólása fontos politikai folyamatokba, sőt látszólag meg sem értjük azokat.

7. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2015. DECEMBER XXVI. ÉVFOLYAM 23. SZÁM

URUNK, JÖJJ VISSZA HAMAR!

Maranatha – Urunk, jöjj vissza hamar, kiáltották imádságuk végén az első gyülekezetek hitvallói. „Ha majd elmegyek és helyet készítetek nektek, ismét eljövök és magamhoz veszek titeket, hogy a hol én vagyok, ti is ott legyetek.” – ígérte Urunk az övéinek, és ez a várakozás töltötte ki az első keresztyének életét. Számukra semmi nem volt fontos, csak az Úrral való találkozás. Hitvalló eleinknek az advent nem ünnep volt, hanem maga a hit és az élet tartalma. Naponta, hűségesen és felkészülve várták Urunk visszajövetelét, mert ők még tudták azt, amit mi, kései utódok talán már elfelejtettünk: Isten gyermekei nem e világból valók. Ha pedig nem e világból valók vagyunk, akkor vágyakoznunk kellene oda,

ahol hely készített nekünk. Vágyakozásunk hiánya viszont arról tesz bizonyosságot, hogy megszoktuk ezt a világot, otthon érezzük magunkat benne. Megszerettük. Bárcsak újra tudna vágyakozni és várakozni Isten népe! Pedig Urunk itt van, közöttünk jár, ígérete szerint: tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig. És nem csak közöttünk jár, hanem az ajtónk előtt áll és zörget, vajha valaki meghallaná az Ő szavát, és megnyitná szíve ajtaját! Miért marad akkor el a találkozás? Az egy másikra találás öröme? Azért, mert már nem várjuk az Urat. Annyi vágy tölti be a szívünket, annyi sóvárgás talál otthonra a lelkünkben, hogy már nem tudjuk kiáltani: Urunk, jöjj vissza hamar!

BÉKESSÉG, ISTENTŐL

Advent táján még hangsúlyosabb a békeség, megbékélés, nyugalom utáni vágyunk. S lám, ahogy közeleg a karácsony, úgy növekszik lelkünk békétlensége és görcsössége: sietség, rohanás, idegtépő feszültség. Csendességet kereső Krisztus-várás helyett hangosan zakatoló vásár-láz. Sorállás, örült futam a plázákban, kétségbeesett lista-gyűrögzés a teli polcok között.

Megannyi ideges, feszült ember, akik az ünnep értelmét keresik, fizetnek is érte, még örülnek is, hogy akciósan, leárazva megkapták, de voltaképpen mégsem találják. Mert az már csak karácsonykor, a nagy evések, hosszú mosogatások, véget nem érő kalács-majszolások után derül ki, hogy mindez nem elég. Hogy a lélek cseppet sem kész, sőt nagyon is erőtlen. Hogy valami hiányzik, hiánycikk, ott belül. A lelkünk táján. Valami olyan, amit voltaképpen nem is kerestünk, nem szerepelt a rongyosra gyúrt listán, és a roskadozó polcokon sem kapható. Ahová nem ér el a kalács íze, mert a jóllakottság, gömbölyödő pocakunk sem segít ezen az állandósult lelki éhség-érzeten. Meg a pótszerekként használt, küllbőből importált és az évek során itthonivá gyúrt, bulvármédiás karácsony-hangulat sem, mely szeretetről, hangulatról és hófehér szakállú Télapóról regél, aki mindent elbozza. Végtelen kamion-konvojok.

Felrémlik hát, hogy valami nem stimmel. A tévében és az áruházban békeséget ígértek; meg is tettünk, azaz vetítettük érte mindent, de az árucikk nem segít. Szerzésvágyunk kielégítve, de a lélek cseppet sem kész.

(folytatás a 2. oldalon)

BÉKESSÉG, ISTENTŐL

(folytatás az 1. oldalról)

A szekularizált, a Krisztus nélküli karácsony csak múlt hangulatokat, szép dekorációkat tartalmaz. Csupa olyat, ami önmagában szép és élmény lehet számunkra, de ami mégis kevéske az üdvösséghez.

Nincs új a nap alatt, gyakran úgy érezzük, magunk is betlehemi karácsonyozók vagyunk, akik tudatosan vagy tudatlanul kinn hagytuk Jézust az istállóban. Vagy éppen modern élethelyzetünkre alkalmazva: a hideg előtérben, azaz kirekesztjük az életterünkől, mert nincs számára hely, mert mindent betölt a bővli, s az egész éven át kemény munkával megszerzett javak. Az ilyen karácsony üres és lelketlen, minden öncélú fényszennyezés: csillogás, pompa, fényáradat és hangulat ellenére. Nem igazi, mert Isten nélküli. Hamisítvány, emberi alkotás. „Made in China”, ami az igazit majmolja csupán, de nem egyenértékű vele. Nem tölti be a szerepét, mint ahogy az életünket sem. Sokadrangú.

Minek a pótszer, a hamisítvány, ha van igazi, valódi, hatékony és időtálló is? Békeesség, amit csak Ő adhat. Ami a csomagbontogatás és a reklámok után is velünk marad. Szabadi István mondja: „Európa országútjain, városaink, falvaink utcáin át jön az Úr Jézus felénk, hogy megállva szívünk vastag ajtajánál zörgessen, és bebocsátást kérjen. Csak akkor halljuk meg jelzését, ha a szívében dúló háborúk dörgése, nagy vitáink zaja, fölösleges panaszaink hangja elcsitul. Ha képesek leszünk egy kis áldott csendben önmagunkba nézve, békeességet keresve Őt várni.”

Szeretem Jézusban, hogy nem csupán istenségéről, de emberségből is példát ad az embernek. Ez, a felebarát előtt megálló, reá figyelő, meghallgató, együttérző empátia voltaképpen az első dolog, amit Jézus ad az embernek. S vajon nem ezt, a hozzánk odahajoló emberi és isteni közelséget keressük, reméljük és várjuk egész életünkben? Ez teszi csodálatos gyöngyszemékké az evangéliumi történeteket: Jézus jön, s általa az Isten néz rám, az Isten szeret és az Isten időt ad, és hosszasan sorolhatom, amit az Úr kegyelme végez az életemben...

Advent és a karácsony nagy lebetőse, hogy életem hullámzó ladikjával, s egyáltalán mindenmel, ami engem jellemez e sorokat olvasva, odaállhatok az érkező elé. Sírva, örömmel. Bárhogy. Hogy Ő nézzen rám, gyógyítson, békeességével betöltse hullámzó lelkemet.

FÁBIÁN TIBOR

NEKED KI JÁR A FEJEDBEN?

„Huszonegy esztendő volt Sedékiás, mikor uralkodni kezdett, és tizenegy esztendeig uralkoék Jeruzsálemben... És gonoszt cselekedék az Úr szemei előtt...” (Jer 52,1-11)

Dávid leszármazottai közül az utolsóról olvasunk itt, aki még trónusra ülhetett, 21 évesen király lett, 11 évig uralkodott, aztán elveszített mindent, királyságát, gyermekeit, szeme világát, szabadságát... Szomorú történet, mindez 33 évet se betöltve. A szentíró megjegyzi: „gonoszt cselekedék az Úr szemei előtt” – No, comment. A gonosz életnek, nyomorúságos következményei vannak.

Az ige kapcsán lehetne beszélni történelemtől, katonai akciókról, hűtlenségről, árulásról, kegyetlenségről, büntetésről... de nekem adventben nem Sedékiás jár a fejembe, nem a róla szóló bibliai tudósítás tölti ki koponyámat. Nekem a Születendő jár a fejemben, Azzal szeretnék betelni, az Érkező Krisztusra koncentrálnék, hogy ne a gazdasági válság, ne a szegénység, ne a politikai mizéria hassa át az innepemet. Nem akarok másról tudni, csak

Jézusról, és az evangéliumról... s miközben ezen rágódom, eszembe jutnak Pál szavai: „Mert nem végeztem, hogy egyébről tudjak ti köztetek, mint a Jézus Krisztusról” – igen, csak Róla, Róla egyedül, de aztán tovább hallok Pált, ahogy mondja – „még pedig, mint megfeszítettéről.” (1Kor 2,2) Beleborzongok a párhuzamok láttán. A Megváltó, a hagyomány szerint, szintén 33 évesen vesztett el mindent, még az életét is, talán azért is, hogy Sedékiás élhessen, de azért, hogy én meg te élhessünk biztosan. Mert Jézus Dávid trónjának örököse, aki által a Teremtő elveszi a világ bűneit. Akiről azt mondja Isten: gyönyörködöm benne – Őt hallgassátok.

Karácsony közeleg... szülessen meg benned... és éljen benned a Krisztus, aki azért jött/jön, hogy megszabadítson a gonosztól, elhordozza fájdalmainkat, enyhítse veszteségeinket, gyógyítson testi-lelki erőtlenségtől, kivigyen a bűn tömlőcéből, szabadulást adjon a halálfélelemből is, mert Ő az, aki legyőzte a halált.

JOBB DOMOKOS

ADVENTI TROMBITÁK

„Mert ha a trombita bizonytalan zengést tesz, kicsoda készül a harcra? Azonképen ti is, ha érthető nyelven nem beszéltek, mimódon értik meg, a mit szoltok? Csak a levegőbe fogtok beszélni.” (1Kor 14,8-9)

Református Egyházunk nagy hangsúlyt tesz az igehirdetésre. És ez így jó, mert a reformáció nem más, mint igehirdetés. Úgy érzem azonban, hogy sokkal több a hangsúly a szépségen, mint az érthetőségen. Nem mondom, hogy ne legyen szép, de ne csak az legyen az igehirdetés után a reakció: de szépen beszélt a tiszteletes úr!!! És mit mondott? Azt má' nem tudom! De szépen mondta!

Évekkel ezelőtt egy kis középnagyvároskában egy embernek az volt a dolga, hogy figyelje a vasúti átjárót. Ha vonat közeledett éjszaka, meg kellett lengetnie egy lámpást, hogy figyelmeztesse a keskeny úton arra járó autósokat a vonat közeledtére, hogy megálljanak, amíg a vonat elhalad. Egy bizonyos estén szokás szerint arra jött a vonat, és a férfi elfoglalta helyét, hogy figyelmeztesse az arra haladó autókat. Láta is, hogy messziről közeledik egy autó a vasúti sínek felé, így hát elkezdte lenget-

ni lámpását a holdsütötte estében. Az autó csak jött tovább, úgyhogy az ember gyorsabban lengette a lámpást. A vonat már csak másodpercekre volt az átjárótól.

A kocsi még csak nem is lassított. A férfi nem hitt a szemének, még erősebben lengette a lámpását. Az autó csak jött tovább. Már majdnem az átjáróhoz ért, és a vonat éppen áthaladni készült. A férfi nem állhatott tovább az út közepén. Újra teljes erejéből meglengette a lámpást, ám az autó teljes sebességgel közeledett. Végül a férfi elugrott az útból, ahogy az autó tovább száguldott, és összeütközött a vonattal. Az autó minden utasa meghalt. A nyomozás során a bánt sújtotta férfi azt mondogatta a hatóságoknak, hogy ő megpróbálta figyelmeztetni a közeledő járművet, de az nem állt meg. A nyomozást vezető tiszt így szólt az átjárónál dolgozó férfinél: „Uram, ön meglengette a lámpást – de elfelejtette meggyújtani!”

Ne beszéljünk a levegőbe!! Gyűjtsuk meg, kapcsoljuk fel a lámpát, fújjuk meg az adventi figyelmeztető és ébresztő trombitát jól érzékelhetően, mert az emberek örök élete múlik rajta, nem babra megy tehát a játék.

RÁCZ ERVIN

A MI URUNK AZ IDŐ ISTENE IS

Adventtől adventig tart a keresztyének egyházi éve. A Krisztus-hívó ugyanis nem az „új év – újabb nekifutás” lelkesedésével száll vissza az ünnepek utáni mókuserékbe! A keresztyén ember éve Krisztus-várással kezdődjön és az örök visszavárás vágyakozásával záruljon!

Luther Márton január elsején éppen ezért nem is az új naptári évbe való átlépésről, hanem Krisztus körülmételéséről és nevééről prédikált (a születés utáni nyolcadik napon kellett körülmetélni a zsidó fiúgyermeket), amit másoktól is megkívánt. Ezt a gondolatmenetet folytatva a lutheránus egyházi naptár mai napig az üdvtörténet nagy ünnepeihez viszonyítja a vasárnapokat (pl. Húsvét ünnepe utáni negyedik vasárnap).

Mivel a világ legnagyobb részén a mi polgári közigazgatásunkban is használatos Gergely-féle naptár terjedt el, ezért számunkra ez a természetes, és meglepő azzal szembeülni, hogy bizony élnek keresztyének olyan nem keresztyén többségű országokban, ahol más naptár van használatban.

ZSIDÓ NAPTÁR

A legősibb naptárak nem a Nap járását vették alapul az év hónapjainak és napjainak meghatározására, hiszen annak nyomon követésénél jóval egyszerűbb volt megfigyelni a holdciklus váltakozását. Az ősi közel-keleti kultúrák, köztük a zsidók is így mérték az évek múlását.

A ma használatos zsidó naptárat (luach) a babiloni fogság után II. Hillél főpap idején (Kr. e. 359. körül) vezették be. Egyszerre veszi figyelembe a nap és a hold mozgását: egy év 12 holdhónapból áll – a páratlan hónapok 30, a párosak 29 naposak – minden hónap újholdtól újholdig tart. Így viszont egy év csak 354 napból áll! A 11 napos különbséget úgy küszöbölték ki, hogy bizonyos években (19 év alatt 7 alkalommal) beiktattak egy-egy szökőhónapot.

A naptárat nagyban befolyásolják az ünnepek, ugyanis egyes ünnepek csak a hét bizonyos napjaira eshetnek. A zsidó időszámítás kezdetét a világ teremtésétől számítják, amit a mi naptárunk ideje szerint Kr. e. 3761-re datálnak. Az új év kezdete pedig (rós hásná) négy különböző időpontra is tehető, de a legelterjedtebb Tisri hónap első napja. (Idén 2015. szeptember 14-én léptek be az 5776. évbe.)

A hét napjai közül csak az utolsó, a szombatnak (sabbat = nyugalom napja, a teremtésre utalva) volt neve, a többi sorszámot kapott (pl. vasárnap = első nap). Egy nap napnyugtától (az első három csillag megjelenése) másnap napnyugtáig tartott; egy hét pedig szombat estétől a következő szombat estig.

MUZULMÁN NAPTÁR

Az iszlám naptár is a zsidók által használt holdnaptárt vette át, azzal a különbséggel, hogy náluk nincs szökőhónap a Nap járásától

való eltérés kiigazítására (Mohamed megtöltötte), ezért az évszakok és a hónapok nincsenek összhangban egymással, és az ünnepek is látványosan „vándorolnak”. 100 holdév kb. 97 napévnek felel meg, ezért a dátumok átszámításával óvatosan kell bánni, komoly matematikai művelet szükségeltetik hozzá.

Ezen felül az új hónap kezdetét is kétféle módon állapítják meg: vagy az időjáráshoz kötik, és az új hónap első napja akkortól számolódik, amikor láthatóvá válik az újhold; vagy az illetékes vallási hatóságok tájékoztatása alapján történik. Egyes országokban (pl. Szaúd-Arábia) kizárólag a holdnaptár van érvényben, másokban viszont (pl. Egyiptom) a polgári hatóság a Gergely-féle naptárat használja a mindennapi élet megkönnyítésére.

Az iszlám vallás hódító felfogására jellemzően időszámításuk kezdete nem Mohamed születésnapja (mint a keresztyénségben Jézusé), hanem Medinába való bevonulásának napja (hidzsa), ami időszámításunk szerint Kr. u. 622. július 16-án történt.

Az iszlám naptár hibáit igyekeztek kijavítani a modern perzsa naptárral, amit Iránban 1922 óta, Afganisztánban pedig 1925 óta használnak hivatalos naptárként. Ennek lényege, hogy bár az időszámítás kezdetét ugyanúgy a hidzsához köti, de az évek számítását a Nap járásához viszonyítja. Egy év 365 napból áll, mint nálunk, azzal a különbséggel, hogy az első hat hónap 31 napból, a következő öt 30 napból, míg az utolsó 29 vagy 30 napból áll attól függően, hogy éppen szökőév van-e vagy sem. Az újév napját pedig a tavaszi napéjegyenlőség napjára tették.

KÜLÖNLEGES NAPTÁRAK

KOPT NAPTÁR

Az egyiptomi (kopt) ortodox egyház ma is egyedi naptárat használ egyházi naptárként. Ez az óegyiptomi naptáron alapszik, ami 13 hónapból áll: 12 hónapból, ami 30 napos, és egy „csonka” hónapból, ami a fennmaradó 5 napból áll. Bár az egyiptomiak tisztában voltak azzal, hogy a naptár pontosítása végett négyévente egy szökőnapot is be kellett volna iktatni, a papok ellenállása miatt erre csak Kr. u. 25-ben került sor, akkor is Augustusz császár parancsára, hogy így hozzák szinkronba a római Juliánusz naptárral. Az időszámítást viszont soha nem egyeztettek, ezért a koptok 284 évvel vannak „hátrább” a mi Krisztus szerinti időszámításunkhoz képest. (Idén léptek az 1731. évbe.)

FRANCIA FORRADALMI NAPTÁR

Európában is létezett egy törekvés arra, hogy új időszámítást vezessenek be. Ez volt a napóleoni francia forradalmi naptár, ami 14 éven keresztül (1793. november 23. és 1805. szeptember 9. között) volt érvényben.

Az új naptár bevezetése bevallottan a vallás eltörlésére irányult – ezen a téren is. Az új időszámítás kezdetét 1792. szeptember 22-től számították, ami a királyság eltörlésének és a köztársaság kikiáltásának napja volt Franciaországban. Az újév napját az őszi napéjegyenlőséghez igazították, az éveket római számokkal jelölték, a hónapok neveit a jellemző természeti eseményekre cserélték (pl. Kőd hava vagy Aratás hava), a hetek helyett pedig bevezették a dekádokat (10 napos ciklus), a napok pedig sorszámot kaptak. Egy év 12 hónapból állt, minden hónap egyformán 30 napból (3 dekádból), az 5 napos különbségre pedig erény-ünnepnapokat iktattak be: erkölcs-, tehetség-, munka-, vélemény-, jutalmazások-napot, a szökőnapot forradalom napjának nevezték.

A naptár természetesen több gondot okozott, mint amennyi hasznot hajtott, ezért XIII. esztendő Gyümölcs hava 22-én (1805. szeptember 9.) I. Napóleon császár aláírta azt a szenátusi határozatot, amely eltörölte a köztársasági naptár használatát, és 1806. január 1-jei hatállyal visszaállította a Gergely-naptár szerinti időszámítást.

NINCS A MOSATLANRA ÍRVA: „Szigorúan csak anyának!”

Isten országában mindenkinek nem csak helye, de feladata, szolgálata is van. Ahogy az egyház közössége felmutatja a szolgálatok gazdag lehetőségét, hasonló módon a családban is meg kell találni mindenki számára a megfelelő szolgálatot.

Sok szülő úgy gondolja a gyermekneveléssel kapcsolatban, hogy elég, ha megvan az étel, ital, fedél a gyerek feje fölött, s ezzel minden el van intézve. Aztán elképzelhetetlenül gyorsan felnő a lurkó, és a szülő elképed, hogy ez a gyerek semmit nem tud egyedül elvégezni. Sőt, még panaszkodik is, hogy az ő gyereke lusta és hálátlan. Miért is?

Sokan egyetértenek abba, hogy a gyerekek meg kell tanulnia, hogy fontos részt vennie a házimunkában. Nem kell feltétlenül állandóan csillogjon a lakás, mint egy hollywoodi díszlet, de van egy élethetőségi minimum. Vagy nem? Megtörtént eset, hogy a gyerek kirepült a családi fészekből a kollégiumi, egyetemista lakásba, és neveltetésük eredményeképpen ketten éreztek indítást arra, hogy négyükre takarítsanak. Felmerült a kérdés, ki járt jobban: akit házimunkára neveltek, vagy az, akit abhoz szoktattak otthon, hogy ne foglalkozzon környezetének rendberakásával, mert az megoldódik valahogy? Itt már megosztottabbak a vélemények.

Mégis a többség azt tartja helyesnek a mintának, amelyik házimunkára fogja a gyerekeket. Ez is egyfajta példamutatás. A gyerek megtanulja, hogy mindenkinek megvan a maga feladata, a dolgok nem rendeződnek el csak úgy maguktól. Nem beszélve arról, hogy azt a rendet, amiért a gyerek megdolgozik, talán jobban meg is becsüli. Sokan azt gondolják, rendben, de a gyerekekkel együtt takarítani sokszor nehéz örület. Hozzáállás kérdése ez is. Járóképes gyerek már rávehető a házimunkára.

Aztán az életkornak megfelelően nőnek az elvárások időben és minőségben. A gyerekek figyelme még kevésbé koncentrált, mint a miénk. Ezért fontos a részletes magyarázat. Az életkorukkal és a tapasztalatukkal arányosan nőhetnek az elvárásaink is. Fontos a pontos feladat meghatározás is, illetve bizonyos választási lehetőség biztosítása. De ugyanakkor a gyerekeknek tudnia, éreznie kell, hogy neki el kell végeznie a feladatát. És végül, ha van rá lehetőség, jó együtt végezni a házimunkát, ez is segít a család összekovácsolásában.

G. SZABÓ JÚLIA

KIREPÜLTEK A GYEREKEK OTTHONRÓL

A családok történetük során átmennek bizonyos „kötelező” változásokon. Ezek a változások még az egészséges család számára is terhet jelentenek, hiszen minden ilyen változás a megszokott rend megbontását jelenti.

A hitvalló keresztény ember Ura a rend Istene, de ugyanakkor a vezetés Ura is. A család mindenkor a megszentelt rendet kell képviselje és felmutassa ebben a világban, ugyanakkor a családban elkerülhetetlenül bekövetkező változások is az Isten vezetésének való hűséges engedelmességgel kell hirdesse!

Minden nagyobb változás a családban egy próbatétel. Ebben az átmeneti időszakban, nevezhetjük krízishelyzetnek is, az új, kialakulóban lévő rendnek meg kell találni az új szabályait, melyeknek mentén ismét biztos talajon állhat az újjáalakult család. Ez az időszak addig tart, míg a családtagok megtalálják az új helyzetben az új helyüket, illetve kialakul az új kapcsolatrendszer.

Egyik ilyen új helyzetet teremtő változás az, amikor a felnőtt és önállóodni akaró gyerekek elhagyják a családi otthont, a szülők pedig ismét ketten maradnak a mindaddig népes családi házban. Mit tud kezdeni egymással a pár a korábbi feladatok nélkül? Hiszen egészen addig minden a gyerekek körül forgott, a gyerekek programja, nevelése szabott határt minden egyébnek. Újra meg kell határozniuk kapcsolatuk értelmét, tartalmát. A gyerekek kirepülése a családi fészekből sokszor a régóta lappangó párkapcsolati problémákat vagy akár a kapcsolat kihülését is a felszínre hozhatja! Ez a változásnak és újraépülésnek az időszaka, a kitartó és hűséges imádkozás időszaka is kell legyen!

ÚJRA EGYMÁSRA TALÁLNI

A magára maradt házaspárnak elsősorban egymás felé kell fordulnia, hogy kapcsolatuk továbbra is mindkettőjüknek értékes legyen. Eddig talán a gyerekek nevelése volt a közös cél. De mi lesz ezután a közös és összetartó cél? Érzékeny, sok feszültséget is magában rejtő időszak lehet ez. A családi asztalnál immáron ketten ülő házaspár figyelme már csak egymásra irányul. Sok pár ilyenkor a szokásosnál, a korábbinál szorosabb, intimebb kapcsolatot alakít ki egymással. De ennek ellenkezője is előfordulhat. Egyre magányosabbak és egymástól egyre csak eltávolodóak lehetnek.

Fokozottabban előkerülhetnek azok a konfliktusok, melyek a gyerekeknevelés időszakában háttérbe szorultak. Talán az anyának nehezebb ilyenkor, hiszen ő volt az, aki ideje legnagyobb részét gyerekeikre fordította, és most hirtelen sok ideje lett, és kevesebb felelőssége. Az apa korábban is ideje nagyobb részét házon kívül töltötte. Ugyanakkor sok édesanya arról számol be, hogy örül a felszabadult időnek. Kicsit lelkiismeret-furdalást éreznek, hogy „örülnek” a gyerekek kirepülésének, de végre több idejük lehet önmagukra. Teljesen érthető ez az érzés.

Gyakori, hogy a párok ilyenkor még dolgoznak, munkahelyük van. De akkor is, a felszabadult energiát és időt magukra és persze egymásra fordíthatják, mely újítólág hathat kapcsolatukra. Tanácsos a pároknak ilyenkor jobban figyelni egymásra. Mint minden esetben, ebben is elengedhetetlen a folyamatos közeledés, kommunikáció, beszélgetés – érzelmek, gondolatok egymással történő megosztása. És a gyerekek?! Azok, akik továbbra is intenzív kapcsolatban maradnak szüleikkel, segíthetik őket az új helyzetben való otthonratalálásra.

Azok a nők, akik kizárólag anya szerepet vállaltak addig, a gyerekek kirepülése után üresnek érezhetik életüket, könnyen depresszióba eshetnek. Tanácsos a férjnek nagyobb figyelmet, fokozottabb megértést szentelni, már jó előre, feleségük számára. Az is előfordulhat, az édesanya túlságosan is beleéli magát a gyermekét helyzetébe, és átveszi gyermeke életének irányítását. Ez is lehet depresszió forrása, de mindenképpen sok konfliktus fakad ebből a helyzetből. A gyermek önállósodása nem természetellenes és nem jelent teljes kapcsolatmegszüntést.

Nem lehet említés nélkül hagyni a nagyszülő szerepét sem. A gyermekeiket újra engedő szülők ugyanis nagyon hirtelen egy teljesen más minőségbe, a nagyszülői szerepben találhatják magukat. Fontos, hogy a nagyszülők ne érezzék, hogy őket csak gyermekmegőrzésre használják. A nagyszülői kapcsolat felmérhetően értékes gyermekek, unokák, nagyszülők számára egyaránt. A benne megjelenő kölcsönös érzelmi támogatás az, ami talán a legértékesebb. Semmi más nem adhat olyan lelki erőt, érzelmi támogatást, mint ez a kapcsolat.

Minden családban vannak bizonyos változásokból adódó átmeneti állapotok, krízishelyzetek. És ezeknek megoldására nincsen egyértelmű, és mindegyikre érvényes recept. A megoldás valahogyan a családban és a családi kapcsolatokban rejlik. Tudatos és folyamatos egymásra figyelésről van szó, mely nem csak a gyerekek kirepülése után jelentkezik, hanem ennek jelen kell lennie már a házasságkötéskor. Ott, ahol Isten állandó segítségül hívása történik, a legnehezebb változások is átvészeltetőek.

SZ. J.

PLÜSSMACI – AZ ANYAPÓTLÉK

Észrevettük-e, hogy sok gyereknek van egy olyan kedvenc játéka, amelyik nélkül sehova sem indul el, éjszaka vele alszik, szinte elválaszthatatlanok? Vannak szülők, akik ezt látva, azt a kérdést teszik fel, hogy vajon ez nem azért van-e, mert nem elég az a szeretet, amit kap a gyermekem? Vajon ez normális dolog?

Vannak szülők, akik el akarják venni ezeket a tárgyakat a gyerektől, vagy lassan leszoktatni őket róla. És ha nem tudják pontosan, hogy mit teygenek, gyakran nem kérdeznak meg senkit, attól félve, hogy azt fogják mondani, hogy valami gond van velük mint szülő, mint anya.

A fejlődépszichológusok egyöntetű véleménye szerint pont az ellenkezője igaz. A szeretetben felnőtt, biztonságosan kötődő gyermek kedvenc plüsséi nem a traumatikus gyermekkor pótlékai, hanem átmeneti tárgyak, melyek az anyától való elszakadás, az önállóság és az ismeretlen világ megismerése felé haladva segítik őt az első, bizonytalan lépések megtételében.

Az édesanya védelmi bázisként szolgál a gyermek számára a világban. Csecsemőkorban szinte mindig legszívesebben ölnben lenne, amikor járni tanul, gyakran érez késztetést arra, hogy anya lábát átölelje, és érezze a biztonságot, ez az érzelmi feltöltődés bázisa. De lassan rá kell jönnie, hogy anya nincs mindig jelen.

A 18-24 hónapos gyermek ilyenkor már önn nyugtató technikákat kezd kifejleszteni magában, hogy legyőzze azt az érzést, amit a pszichológusok szeparációs szorongásnak hívnak. Ez nyugtalanító és felzaklató érzés, ami akkor keletkezik a babában, ha a szülő távol van. Sok gyereknél jól jön ilyenkor a cumisüveg, hiszen a csecsemőknél már egészen korán kialakul, hogy a szopás nyugtató, altató hatású.

Ezenkívül a bizonytalan, félelemmel teli szituációkban a csöppösek gyakran kapnak az arcukhoz, fejükhöz, takarják el szemüket, húznak egy kapucnit fejükre, vagy kapaszkodnak meg saját ruhájukban. Az ilyen rémisztő szituációkban sok gyerek szorongatja kedvenc plüssállatkáját vagy takaróját, mely biztonságot és nyugalmat kölcsönöz neki. Mindezeket a stratégiákat azonban csupán pótléknak kell tekintenünk akkor, ha a szülők, mint első számú biztonsági bázis épp nem állnak a rendelkezésére.

A legtöbb gyereknek van valamilyen tárgya, mellyel igen bensőséges kapcsolatot alakít ki: ezek lehetnek cumik, babák, plüssállatok, de takarók, kendők és ruhadarabok is. Ezeket általában a gyerek választja ki, hiába veszünk drága játékokat a számára, ha a kicsi a mi elnyűtt hálóingünket akarja szorongatni, nincs mit tenni.

Ugyanakkor vannak olyan gyerekek, akik a rongyokat, állatkákat is szívesen szopogatják. Ezekben a tárgyakban általában az a közös, hogy puha anyagból készülnek. A simogatni való tárgyat persze a gyermek mindenüvé magával hurcolja, és az idővel sokszor kifeje-

zetten csapzott jelleget ölt. A gyerekek azonban még ilyenkor is nehezére esik megválni tőle. Sok ember felnőttkoráig megőrzi egykori kedvenc plüsséit, rongyikáit. Ha a gyerekek közel álló személyek épp nincsenek jelen, a kedvenc játékalatok mindaddig helyettesítik, ameddig nem állnak újra rendelkezésre. Az évekig segítséget nyújtó kendő vagy állatka sokszor elalvásnál játszik fontos szerepet.

A MACIHÓS

Most már tudjuk, hogy miért fontos a gyereknek nappal a plüssállat vagy a rongyika, akkor nézzük meg, miben segít éjszaka.

Éjszaka kerülnek feldolgozásra a nap eseményei a gyerek lelkében, és a nappali félelmek éjszaka szörnyek képében jelennek meg. Még az a gyermek is harcol óriásokkal, ijesztő állatokkal, aki nem néz rémisztő mesét, hiszen az életben is nagyon sok negatív, ijesztő dolog van, érzünk félelmet, dühöt, kétségbeesést. A lények ilyen tényezőket tudnak megeleveníteni szimbolikus formában. Például nehéz időszakot él át, mert várható egy kistestvér, aki „elbitorolja trónját”, és máris megjelenik egy sárkány, aki harcol a királyfival.

Mire kell a maci? Éjszaka megvédi a félszütségtől, segít legyőzni a sárkányt. Mikor nincs ott a szülő, emlékezteti őket, hogy nincs egyedül.

FELNŐTTEK PLÜSSÁLLATAI

A Travelodge szállodalánc által készített felmérés során 6 ezer felnőtt brit állampolgárt kérdeztek meg. Több mint egyharmaduk gyermekkori plüss állatkával alszik, mert az megnyugtató.

Az angolok több mint felének felnőttként is megvan még a gyermekkori macija, a plüss állatok átlagos életkora 27 év.

Még az üzletemberek negyede is elvitte magával üzleti útjára a macit, mert az az otthonra emlékezteti őket.

A Travelodge alkalmazottainak tavaly 75 ezer szállodában felejtett plüss macit kellett eljuttatniuk a gazdáikhoz. A szállodalánc szóvivője szerint a feledékeny, ám aggódó tulajdonosoknak csak egy része volt gyerek, sokszor kétségbeesett üzletemberek vagy üzletasszonyok telefonáltak a macijukért.

Tótos BEÁTA

RÉG VÁRT BÉKESSÉG

Egy 19 éves fiatal lány, aki igen vallásos nevelésben részesült, rendszeresen eljárt az istentiszteletre, és próbált a templomban hallottak szerint élni. Mégsem volt békeessége, noha nagyon vágyott rá.

Egy nap kiöntötte a szívét a barátjának, aki meghívta egy keresztyén ifjúsági találkozóra. Az igehirdető lelkipásztor mintha kifejezetten hozzá beszélt volna. „Ha megvalljuk bűneinket őszintén Istennek, és meg is bánjuk azokat – mondta a lelkész –, akkor szaván foghatjuk Istent, hiszen ő biztosít minket, hogy megbocsátja a bűneinket, és megtisztít minket minden hamisságtól!”

Mint a gyógyító balzsam, úgy hatottak ezek a szavak a lelkére. Ezért feszülten figyelt tovább. „De ne magunkra nézzünk, különben soha nem találunk békét, hanem nézzünk Krisztusra, aki meghalt értünk a kereszten, és valljuk őt Urunknak és Megváltónknak!”

Azonnal követte a tanácsot, és hittel menedékre lelt az Úr Jézusban. Megtalálta, amit keresett: a lelke békéjét.

Kedves Testvérem! Te elismerted-e már Jézus Krisztust annak, aki: életed Megváltójának és Urának? Békeességét neked is kínálja.

BOGYA MIKLÓS

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Bihari Református Egyházmegyébe kebeleztet 184 lelket számláló Pusztai Református Egyházközség pályázatot hirdet a megüresedett lelkési állásra.

A gyülekezet besorolás szerinti fizetést, 2,5 ár konyhakertet, valamint kiváló állapotban lévő összkomfortos parókiát (2 szoba, valamint nappali és ebédlő, konyha, kamra és fürdő saját központi fűtés) biztosít a lelkipásztornak és családjának. Az egyházközség Nagyvárdtól 25 km-re található, a községközponttól, Mezőtelegdtől 1 km-re van, ahol I-VIII. osztályos magyar iskola működik.

A lelkési állásra minden lelkipásztor jelentkezhet, aki az első és második lelkészképzés vizsgával valamint felszentelési igazolással rendelkezik, továbbá nincsen fegyelmi eljárás alatt.

Jelentkezni lehet 2016. január 1-ig a Bihari Református Egyházmegye Esperesi Hivatalánál, Nagyvárdon a Dimitrie Cantemir út 23. szám, D23-as tömbház, 1. ajtó alatt. Telefonszám: 0259-426-142.

MIKLÓ FERENCZ
esperes

BÓDI KÁLMÁN
főgondnok

AJÁNLÁS

A menekültkrízis kapcsán Münchenben megtartott tanácskozáson az Egyházak Világtanácsa (EVT), a Bajor Evangélikus Egyház és a Németországi Protestáns Egyház (EKD) a következő ajánlásokat fogalmazta meg:

- Egyházvezetőkként óvjuk kormányainkat és a politikai pártokat attól, hogy az embereket sújtó krízist saját politikai ambíciójuk és haszonszerzésük szolgálatába állítsák. Egyben óvjuk a politikai vezetőket, hogy ne hagyják, hogy tevékenységüket a félelem határozza meg.
- Mindeközben tudatában vagyunk a félelmeknek, amik keresztények között éppúgy jelen vannak, mint a társadalomban általában; az anyagi biztonság és a munkahely elvesztése, a versenyhelyzet és az identitásvesztés szülte félelemnek. A keresztényeket nyomatékkal kérjük arra, hogy a félelemérzünk ne vezessen a menekültek elutasításához.
- Felszólítjuk Európa valamennyi kormányát, hogy tartsák tiszteltetben közös értékeinket és osztozzanak közös felelősségünkben a kontinensen, amivel emberek életéért tartozunk. Ez magába foglalja a szolidaritás, együttműködés és közösség lelkületét, nem csupán a szükséghelyzetben, hanem a jövőbeli kihívások kapcsán is, ami a társadalmi integrációt, a képzést és a befogadást elősegítő politikák kialakításában ránk vár.
- Egyházakként a jelenlegi helyzetben lehetőségként tekintünk arra, hogy tapasztalatunkat és szakértelmünket szélesebb körben is megosszuk; spirituális és lelkipásztori támogatást nyújtunk, előmozdítunk az ökumenikus és vallásközi együttműködést, valamint hidat építünk a különböző közösségek között.
- Nyomatékkal kérjük a politikai vezetőket, hogy megközelítésükben legyenek kiegyensúlyozottak, egyszerre keresztesnek megoldást a menekültkrízist kiváltó okokra, támogassák a menekülttáborokat a krízis sújtotta térséggel szomszédos országokban és fogadjanak menekülteket saját országukban.
- Egyházvezetőkként minden jóakarató ember szívére helyezzük, hogy az igazságot közvetítsék kommunikációjukban, és kerüljék a tények elferdítését és a megalapozatlan, túlzó kijelentéseket.
- Javasoljuk, hogy fektessünk többet az Európába vezető biztonságos útvonalak kialakításába, és támogassuk azokat a térségeket, amelyek a legtöbb menekültet fogadják, beleértve Görögországot, Olaszországot és más tranzit-országokat.

A MENEKÜLTEK JELENLEGI HELYZETÉRŐL

A NÉMET PROTESTÁNS TARTOMÁNYI EGYHÁZAK VEZETŐINEK KÖZLEMÉNYE

Hannover – Húsz püspök és egyházi vezető írta alá a Német Protestáns Egyház (Evangélicse Kirche in Deutschland) tartományi egyházai által kiadott közleményt, amelyben a menekültek jelenlegi helyzetét taglalják. Az alábbiakban ezt a nyilatkozatot olvashatják.

„Mily drága a te szereteted, Istenem! Szárnyad árnyékába menekülnek az emberek.” (Zsolt 36,8)

1 Isten szereti minden teremtményét, és azt akarja, hogy ezen a földön mindannyian el legyenek látva élelemmel, legyen megélhetésük és lakóhelyük. Aggodalommal figyeljük, hogy emberek milliói nélkülözik Isten eme jó ajándékait. Éhínségtől, üldözéstől és erőszakos elnyomástól szenvednek. Sokan kényszerültek elmenekülni otthonaikból, és most Európa és Németország kapui előtt állnak. Mind emberieségi szempontból, mind keresztény mivoltunkra való tekintettel kötelességünk, hogy fogadjuk őket, és engedjük, hogy ők is részesülhessenek abból, amit Isten minden embernek szán.

2 Minden törekvésünk központjában az ember áll. A világon sokan menekülnek, nekünk pedig nagy kihívást jelent, hogyan szolgáltassunk igazságot minden egyén számára.

A menekültek életüket teszik kockára az ilyen vészhelyzetekben. Humanitárius kötelességünk mindent megtenni annak érdekében, hogy megvédjük az embereket a tengeren és máshol rájuk leselkedő veszélyektől. A bűnüldözési szerveknek pedig fel kell lépniük az embertelen csempészbándák és szervezett maffiák Európán belüli és kívüli tevékenységével szemben.

A leghatásosabb mód a vándorló menekülteket sújtó veszélyek mérséklésére az, hogy legális utakat biztosítunk Európába. Ezért kérjük az illetékeseket, hogy hozzanak létre jogi folyosókat a védelmet kérők számára. Örülünk annak, hogy tárgyalások folynak egy olyan német bevándorlási törvényről, amely új lehetőségeket nyitna a munkát és jobb életet kereső bevándorlók előtt.

3 Mindez nagy kihívást, de nagy lehetőséget is jelent társadalmunk számára. Hálások vagyunk a számtalan módon kinyilvánított segítőkészségért! Szeretnénk őszinte szívünk-ből megköszönni a munkát mindazoknak – fizetett dolgozóknak és önkénteseknek egyaránt –, akik azon fáradoznak, hogy befogadó légkör jöjjön létre, és biztosítják, hogy a menekült emberes és késlekedés nélküli fogadtatásban és elhelyezésben részesüljenek.

Határozottan felelősséget veszünk az idegenellenesség, gyűlölet és rasszizmus bármely formája, valamint minden olyan tényező ellen, amely embertelen hozzáállást szül, vagy elfogadottá teszi az ilyen megnyilvánulásokat a társadalomban. Az emberfelettlenné tünő feladat lát-tán megfogalmazódó aggodalmakra és szoron-

Eine Erklärung der Leitenden Geistlichen der evangelischen Landeskirchen Deutschlands

Wie werden wir diese Bitte, dass Menschenrechte oder deren Schaden einer Flüchtlingskrise nicht Pharisäer (36,8)

- 1 Gott will alle Menschen und will ihren Heilung, Aufrechterhaltung und Förderung auf diese Erde geben. Wir sehen mit Sorge, dass immer mehr Gottes Schöpfung Kinder im Schatten von Hunger, Verfolgung und Gewalt leben. Sie werden von Krieg und Verfolgung getrieben und sind auf der Flucht. Sie werden von den Menschen in Europa empfangen. Die Verantwortung ist, ihnen ein Leben zu ermöglichen, das ihnen ein Leben ermöglicht. Wir sind dankbar, dass wir sie in der Erde empfangen können.
- 2 Die Menschen sind ein Wert für sich selbst. Ihre Würde ist nicht auf der Flucht. Die große Verantwortung besteht darin, jedem Einzelnen gerecht zu werden. In einer Zeit, in der die Flucht in Lebensfragen ist, ist es notwendig, die Flucht zu ermöglichen, die Flucht zu ermöglichen und die Flucht zu ermöglichen. Die Verantwortung ist, ihnen ein Leben zu ermöglichen, das ihnen ein Leben ermöglicht. Wir sind dankbar, dass wir sie in der Erde empfangen können.
- 3 Unsere Gesellschaft ist ein gutes Beispiel, aber auch eine große und große. Wir sind dankbar für die vielfältige menschliche Vielfalt. Die Verantwortung ist, ihnen ein Leben zu ermöglichen, das ihnen ein Leben ermöglicht. Wir sind dankbar, dass wir sie in der Erde empfangen können.
- 4 Die Verantwortung ist, ihnen ein Leben zu ermöglichen, das ihnen ein Leben ermöglicht. Wir sind dankbar, dass wir sie in der Erde empfangen können.
- 5 Wir sind dankbar für die Vielfalt der Menschen und die Vielfalt der Möglichkeiten. Die Verantwortung ist, ihnen ein Leben zu ermöglichen, das ihnen ein Leben ermöglicht. Wir sind dankbar, dass wir sie in der Erde empfangen können.
- 6 Die Verantwortung ist, ihnen ein Leben zu ermöglichen, das ihnen ein Leben ermöglicht. Wir sind dankbar, dass wir sie in der Erde empfangen können.

gásokra komoly választ kell adni, de nem megengedhető, hogy ezeket a félelmeket egyesek egy méltánytalan vagy ellenséges légkör megteremtésére használják fel.

4 Egyházakként feladatunk van a német társadalom életének formálásában. Ezért állunk ki a befogadás kultúrája mellett. Szeretnénk, ha ez központi témává és tevékenységgé válna gyülekezeteinkben és egyházi szervezeteinkben.

5 Aggodalommal vesszük tudomásul a menekültáradatot kiváltó okokat: a klímaváltozást, a háborúkat, az üldöztetéseket, államok összeomlását, a mérhetetlen szegénységet. Ezen okok létrejöttéhez gyakran saját társadalmunk is hozzájárul a globális kereskedelmi egyezmények, a fegyverszállítás és különösen a földi erőforrások felélésén alapuló életmód révén. Ideje, hogy bünbánatot gyakoroljunk, és hagyjunk ezekkel az igazságtalan gyakorlatokkal.

6 Történelmünk folyamán itt, Németországban, különösen is megtapasztalhattuk, mekkora ajándék segítséget kapni a nyomorúság idején és nyitott ajtókra találni. A múltban nekünk nyújtott segítség nélkül ma nem lehetnénk képesek arra, hogy a rendelkezésre álló erőforrásainkkal másoknak segítsünk.

Egyházvezetőkként szeretnénk támogatni Európát a közös cselekvésben és humanitárius kötelességeink közösségi alapon történő teljesítésében.

Jól tudjuk, hogy az emberiség Isten szárnyai alatt talál otlatmat, ezért elvisszük minden embertársunk szükségét, és imádkozunk azért, hogy legyen erőnk megküzdeni az előttünk álló kihívásokkal.

Hannover, 2015. szeptember 10.

Aláírók: a Német Protestáns Egyházhoz tartozó húsz tartományi egyház püspökei.

Tisztelettel
a Német Protestáns Egyházhoz tartozó,
húsz tartományi egyház püspöki karának

Tisztelt Szolgatársak!

Érdeklődéssel olvastuk A menekültek jelenlegi helyzetéről kiadott, 2015. szeptember 10-i közleményüket, melynek magyar fordítása október végén jutott el hozzánk. Engedjék meg, hogy kelet-európai református egyház-részünk nevében, közös elhivatottságunkra más szemszögből tekintve kiegészítsük az abban foglaltakat.

Aggodalomra ad okot, hogy európai egyházainknak egyáltalán nincs beleszólása a globális és/vagy kontinentális politikai folyamatokba, sőt látszólag meg sem értjük azokat.

Aggodalomra ad okot, hogy európai egyházaink tehetetlenül szemlélik, hogy napjainkban a kereszténység a legülözöttebb vallás a világon, a totalitárius rezsimiek és a szélsőséges vallási ideológiák képviselői világszerte tüzzel-vassal irtják az evangélium tanításait, és Krisztus követőit.

Aggodalomra ad okot a kiújuló HIDEG-HÁBORÚS VÁLSÁG a keleti és nyugati nagyhatalmak között.

Aggodalomra ad okot, hogy egyházaink az európai társadalmak mindennapjaira sem tudnak már kellő hatással lenni.

Aggodalomra ad okot, hogy egyházaink kényszeredetten igazodnak az éppen aktuális világi trendekhez, legtöbbször feltétel nélkül kapitulálnak a politikailag ellenőrzött média erény-diktatúrája, vélemény-terrorja és kirekesztő arroganciája előtt.

Aggodalomra ad okot, hogy Európa jó ideje LELKI VÁLSÁGGAL küzd, a reánk kényszerített, sajátos keleti és nyugati lelki torzulások mentén: a keleti materialista ateizmus öröksége és a nyugati fogyasztói társadalmak szekularizációja a végletekig polarizálták, és végzetesen legyengítették az öt évtizedig szétfejlődő közösségeinket.

Aggodalomra ad okot, hogy a nagyhatalmi paktumok értelmében bennünket tízmillió-szám fogva tartó vasfüggöny lebontása után – közös történelmünk és azonos kulturális örökségünk ellenére – nem sikerült elérni Európa keleti és nyugati társadalmainak integrációját az elmúlt 25 esztendőben.

Aggodalomra ad okot emellett, hogy az elmúlt évtizedekben a bevándorlók sokmillió lélekszámú párhuzamos társadalmakat hoztak létre a nyugat-európai városokban.

Aggodalomra ad okot, hogy a több száz éve velünk élő, mintegy tízmillió európai cigányságot sem sikerült integrálni. (Az, hogy egy ideje „romának” nevezzük őket, még nem jelenti azt, hogy a cigányság beilleszkedett volna az európai népek közösségébe.)

Aggodalomra ad okot, hogy a legújabb kori GAZDASÁGI VÁLSÁG gyakorlatilag

VÁLASZ

agyonújította az amúgy is kivézetett kelet-európai társadalmakat. Kelet-európai családok százezrei váltak nincstelenné azért, mert „mélto élettel” kecsegtették őket, és svájci frank hitelt vettek fel, de a valuta árfolyama egyik napról a másikra megduplázódott.

Mi magunk a Nyugat-Európát megcélzó gazdasági migráció másik végén vagyunk: tetterős és fiatal munkásembereink és értelmiségjeink rendre elhagyják közösségeinket. Ebben a kontextusban jegyezzük meg, hogy a hagyományosan soknemzetiségű és sokvallású Erdélynek fájdalmas csapást jelentett az évszázadok óta velünk élő szász és a sváb közösség százezreinek németországi „hazatelepítése”.

Kontinensünk jelenleg úgy tesz, mintha idén nyáron szembesült volna a legújabb krízishelyzettel, azaz a MIGRÁCIÓS VÁLSÁGGAL, holott Románia és Bulgária tulajdonképpen azért nem csatlakozhatott évek óta a Schengeni Övezethez, hogy a Görögországban és Törökországban lévő menekültek milliói ideig-óráig visszatartottok legyenek. (A mindennapjainkat megkeserítő, általános korrupció jelensége elfogadható magyarázatnak tűnhetett arra nézve, hogy hazánk nem válhatott a Schengeni Övezet részesévé, csak hogy az Európai Unióhoz való csatlakozás-kor az európai intézmények nem vették figyelembe ezzel kapcsolatos, több alkalommal megfogalmazott sérelmeinket és aggályainkat.)

Ha a nyugat-európai közvélemény nem emelt szót az ellen, hogy EU-tagországunk – Románia – nem válhat a Schengeni Övezet részévé, akkor reánk nézve sértő lehet az a követelés, hogy közel-keleti százezrek viszont bármiféle személyazonossági okirat nélkül léphessenek be államközösségünk – előlünk védendő – területére. Nonszensz az, hogy bármelyik európai repülőterünkön biztonsági kockázatot jelent egy fél liter ásványvíz, vagy 100 milliliternél több fogkrém, ugyanakkor ellenőrizetlenül kellene azonosítatlan identitású embertömegeket beengedni az európai zöldhatáron. És akkor még nem beszélünk a közvetlen egészségügyi kockázatokról, vagy a terrorkockázat növekedéséről.

Nyugat-Európa társadalmi ráadásul a kifosztott gyarmat-országok, Németország pedig a II. világháború pusztítása miatt van

huzamosabb ideje LELKIISMERETI VÁLSÁGBAN, mellyel gyakran az önfeladás ismert mechanizmusai révén néz szembe. Az is tény, hogy protestáns egyházi közösségünknek a multikulturalizmus és/vagy az ökumenizmus terén legfőképp önfeladás révén sikerült eredményeket elérnie.

A sarokszámok és statisztikák ismeretében kizárható, hogy spontán migrációs jelenségről volna szó. Hatalmas, már-már katonai léptékű logisztikai teljesítmény százezreket Európa határaitra hozni. Aggodalomra ad okot, hogy az illetékes európai hatóságoknak beazonosítani sem sikerült, nemhogy felszámolni az „embertelen csempészbándákat” és „szervezett maffiákat”. A legális határátkelőhelyeket elkerülő, a zöld határon tolongó illegális migránsok azonnal gyanakvást keltenek régióink keresztényeiben – „Bizony, bizony, mondom néktek: aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem másfelől halot be, az tolvaj és rabló” (János 10,1).

Az elektronikus média tudósításai ráadásul torztükröt tartanak a nyugati polgárok elé: ha egybevetjük a nyugati tudósításokat azzal, amit Görögországban, Szerbiában, Magyarországon vagy Horvátországban látunk, olyan, mintha teljesen más helyszínről származnának, úgyhogy joggal merül fel a manipulációs szándékú propaganda lehetőség. (Mi, itt Kelet-Európában sajnos sok ilyet láttunk már.)

A statisztikák értelmében ráadásul különbséget kell tennünk „éhező háborús menekültek” és „gazdasági migránsok” között, főként, hogy az embertömeg negyede sem szíriai illetőségű. Kijelenthetjük, hogy Románia biztonságos ország, a háború pusztításai elől menekülőket a nemzetközi jog értelmében hajlandó is országunk befogadni. Hazánkat mégis nagy ívben elkerülik a migránsok, nemhogy letelepedni akarnának vidékünkön, merthogy nálunk keményen meg kell dolgozni a németországi segélyek töredékért. Ebben az értelemben viszont szerintünk nem első-sorban keresztény etikai felelősség kérdése a migránstömegek befogadása, hanem hatalmas horderejű – történelmi és egyháztörténeti jelentőségű – szociális és kulturális ügy, és ebben térségünk kiemelkedő református politikusával, Orbán Viktor magyar miniszterelnökkel értünk egyet.

Levelünkkel nem kívántunk akadékoskodók vagy sértők lenni, sőt éppen ellenkezőleg. Közleményük rendjén a konstruktív párbeszéd reményében nyíltan meg kívántuk osztani Önökkel kapcsolatos gondolatainkat.

Szeretettel és tisztelettel küldjük üdvözlünket, a békesség kötelékében:

2015. november 3.

CSÚRY ISTVÁN
püspök

ANTAL JÁNOS
előadótanácsos

ÉVFORDULÓ

CHARTRES-I IVO (1040k–1115)

900 éve, 1115. dec. 23-án hunyt el **Chartres-i Ivo** (Yves) egyházigazgató, püspök. A normandiai Bec kolostorban *Lanfranc* tanítványa; Beauvais-i perjel; Chartres püspöke (1090-1115). Ellenzi I. Fülöp fr. király újraházasodását, rövid időre börtönbe kerül (1092). A püspökök pápai vagy császári kinevezése feletti investitúra-harcban közvetítő szerepe volt. Kánonjogi gyűjteményt (*Collectio Tripartita; Decretum; Panormia*) szerkeszt (1093-95), melyet később folyamatosan bővítenek.

JOHANNES AVENARIUS (1516–1590)

425 éve, 1590. dec. 5-én hunyt el **Johannes Avenarius** (Johann Habermann) német lutheránus teológus, héber nyelvtudós, wittenbergi teol. tanár (1575), Naumburg-Zeitz szuperintendense (1576). Alkalmi imádságokat tartalmazó, egyszerű nyelvezetű imakönyve (*Christliche Gebet* – 1565, 1567) sokáig népszerű, rövidesen több kiadást ill. fordítást is megélt, többek közt: cseh (1567); latin (1576); szlovén (1579); magyar (Szalaszegi 1593, Osztopányi 1676); román (1651) nyelven.

JOHANNES JEREMIAS (1865–1942?)

150 éve, 1865. dec. 17-én szül. **Friedrich Johannes Jeremias** német lutheránus teológus, assziriológus. A filozófia (1890) és teológia (1918) doktora; Gottleuba (1899), Limbach (1905–34) lelkesze. Asszír-babilóni illetve ószövetségi kortörténeti művei (pl. *Moses und Hammurabi* – 1903), evangélium-magyarázatai jelentek meg. Halálának pontos dátuma és helye a háború viszonyai miatt ismeretlen. Nem tévesztendő *Joachim Jeremias* (1900-1979) német bibliatudóssal.

A GENERÁLIS KONVENT ELNÖKSÉGÉNEK NYILATKOZATA AZ EURÓPAI MIGRÁCIÓS VÁLSÁGRÓL

Az elmúlt hónapokban Európa a második világháború óta nem tapasztalt menekült- és migránsáradattal szembesült: emberek százezrei keltek és kelnek Észak-Afrikából és Ázsiából útra, hogy az Európai Unió országaiban keresnek biztonságot és jobb jövőt a hazájukban uralkodó háborús helyzet, elnyomás, megszállás, terrorfenyegetettség, üldözések vagy gazdasági reménytelenség miatt.

Világosan kell látnunk, és mindenekelőtt ki kell mondanunk, hogy a korábban ismeretlen léptékű migráció mögött olyan társadalmi, gazdasági, politikai és civilizációs krízisek állnak, sokszor az Európai Unió vezetői által figyelmen kívül hagyott keresztényüldözések, amelyek megoldása az érintett államok és a nemzetközi szervezetek közös, összehangolt lépéseit igényli.

A válság igazi megoldását csak az hozhatja meg, ha megszűnnek a kényszerű elvándorlás okai, és ki-ki békében, jobb élet lehetőségeivel élhet saját hazájában vagy térhet oda vissza. Kérjük ezért a felelős kormányokat, valamint az Európai Unió vezetőit és a további érintetteket, hogy tegyenek meg mindent ennek érdekében. Egyházunk tagjait pedig arra kérjük, hogy imádságaikban könyörögjenek ezért a Szentháromság Istenhez!

Tesszük ezt azért, mert meggyőződésünk, hogy az Európai Unió nem kizárólagos gazdasági érdekközösség, hanem olyan szellemi, politikai és erkölcsi értékek letéteményese, amelyek a zsidó-keresztény kultúrkörben gyökerezve, hosszú évszázadok alatt alakultak ki, s amelyeket, a Szentírás alapján, egyházunk elsőrendűnek és megőrzendőnek tekint. Közös felelősségünk, hogy ezeket az értékeket ápoljuk, érvényre juttassuk, és mindent megtegyünk annak érdekében, hogy gyermekeink és unokáink korában is betölthessék társadalom- és jellemformáló szerepüket.

Arra kérjük ezért az Európai Uniót és a felelős döntéshozókat, hogy a bevándorlási és menekültügyi politika irányelveit a szolidaritás és a tevékeny szeretet szempontjai mellett csakis ezen európai értékekre tekintettel határozzák meg, ne pedig a gazdasági hasznosság vagy ellenkezőleg, a félelem és előítéletek alapján. Meggyőződésünk, hogy enélkül a bevándorlók sem fogják tiszteletben tartani értékeinket. Tudjuk, hogy a befogadás egy-egy ország, illetve az Európai Unió joga, politikai és állami jogkör és felelősség. Akiket azonban befogadtak, azokat mint velünk együtt élőket az általunk képviselt keresztény értékek szerinti elbánás illeti meg.

Emléztetünk ugyanakkor a Kárpát-medence országait mindmáig átható krízisekre, menekültjeinkre, azokra, akik a régiókban dúló háborúk és konfliktusok miatt már eleve közénk kényszerültek, s akiknek otthoni biztonságos élete továbbra is csak távoli remény. Az ő mellőzésük éppen olyan súlyos hiba, mint a migráció problémájának bármilyen egyoldalú kezelése. Mi, a Generális Konvent Elnöksége kijelentjük, hogy az Európai Unió elsődleges feladata a saját polgáraitól való gondoskodás és azok védelme. A védelemhez hozzátartozik az alapvető emberi jogok mindenhol és minden körülmények közötti, megkülönböztetés nélküli biztosítása, a kettős mérce, a megkülönböztető elbírálás kiküszöbölése.

A szolidaritás bibliai parancsa feltétel nélküli. „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” (3Móz 19,18) – ez a parancsolat minden emberre kiterjed, mert Isten minden embert „a maga képására” teremtett (1Móz 1,27). Jézus Krisztus ezt a parancsolatot az isteni jó rend és élettörvény summájának tekintette (Mt 22, 37-39), és arra tanít, hogy hitünk tükré az is, hogy a nélkülözőket, jövevényeket, betegeket és foglyokat tevőlegesen segítjük (Mt 5,43kk, Mt 24,31-46). Egyházunknak ezért elháríthatatlan feladata a szükségben lévők megsegítése, amely megilleti azokat is, akik közvetlen életveszély elől menekülnek vagy csak a jobb élet reményében érkeznek, azokat is, akik keresztény vallásúak, vagy más vallást gyakorolnak, azokat is, akik képzetlenek vagy diplomások, függetlenül attól, hogy csak átutaznak hazánkon, vagy végérvényesen itt szeretnének letelepedni. Mind ezt azzal a bibliai szabállyal erősítjük meg, hogy keresztényi gondoskodásunk és szeretetünk elsőrendű iránya a reánk bízottak köre, családunk, rokonságunk, kisebb-nagyobb közösségeink és nemzetünk. Emléztetünk arra is, hogy a menekültek és bevándorlók emberi méltóságát, ügyük gyors és méltányos elbírálását is biztosítanunk kell. Ugyanerre biztatunk minden jóakarató embert, felelős vezetőt. Köszönetet mondunk egyházaink szeretszolgálatainak, valamint azoknak a gyűlekezeteinknek és egyháztagjainknak, akik már eddig is részt vettek ebben a szolgálatban – és erre kérünk, illetve biztatunk a jövőben másokat is.

„Amíg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, kiváltképpen hitűnknek cselédeivel.” (Gal 6,10)

Balatonfüred, 2015. november 11.

A GENERÁLIS KONVENT ELNÖKSÉGE

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József-Levente, Oroszi Kálmán, Rácz Ervin, Tokár Sándor, Tóts Beáta, Wagner Erik.
Felölös szerkesztő: Visky István. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyvárad, Moscovici (Szilágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában. **Felölös vezető:** Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkesi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza.